

# Werkvloer

**Ilse Terörde**  
arbeidsinspecteur

In dit nummer o.a.



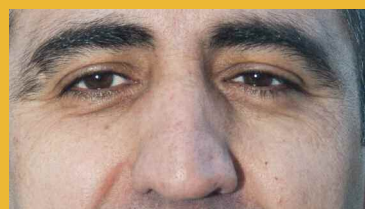
**2** Arbocatalogus  
diervoedersector



**4** Gevolgen  
fusie/overname



**6** Het beroep  
Ilse Terörde



**8** Column  
Nurettin Altundal

‘Werkgevers en werknemers winnen hier allebei mee’

# Arbocatalogus: *geen papieren tijger*

De diervoedersector is vanaf 2012 een arbocatalogus rijker. In dit online boekwerk hebben werkgevers en werknemers samen uitgewerkt hoe bedrijven het beste kunnen voldoen aan de arbeidsomstandigheden. Er is veel tevredenheid over hoe de catalogus tot stand is gekomen. Nu is het tijd om er echt gebruik van te gaan maken.

In 2007 is de Arbeidsomstandighedenwet gewijzigd. Het doel van de wijziging was om de directe betrokkenheid van de overheid bij het naleven op deze wet te verminderen en organisaties in branches zelf de mogelijkheid te geven om te bepalen hoe ze aan de doelvoorschriften kunnen voldoen. Een doelvoorschrift is een norm in de wet waaraan bedrijven zich moeten houden. Bijvoorbeeld het maximale geluidsniveau.

Hoe deze op de werkvloer worden ingevuld, bepalen de brancheorganisaties, werkgevers en werknemers in de diverse branches. Die invulling wordt nu onder meer uitgewerkt in arbocatalogi die beschrijven hoe bedrijven het beste kunnen voldoen aan de eisen

Martin van de Vendel



die de wet stelt. Deze catalogus is ook voor de diervoedersector zo goed als klaar en zal in 2012 voor alle bedrijven beschikbaar komen.

## 2012: jaar van de waarheid

**Hester Konijnenberg**, beleidsadviseur FNV Bondgenoten, is vanaf het begin in een coördinerende rol betrokken geweest bij het ontwikkelen van de arbocatalogi, waarvan er inmiddels mede via FNV Bondgenoten ruim 80 ontwikkeld zijn. Landelijk zijn dat er tegen de 140-150. “Allemaal nog in een vroeg stadium,” vertelt Hester Konijnenberg. “De toepassing ervan in de praktijk moet echt in 2012 gebeuren. Dan pas weten we ook of wat we nu hebben neergezet, daadwerkelijk werkt.”

Een belangrijke reden voor het maken van arbocatalogi per branche of sector is dat het werkgevers en werknemers helpt bij het bieden van oplossingen en instrumenten om de werkvloer gezonder en veiliger te maken. Bovendien is zo’n catalogus zoals gezegd door werknemers en werkgevers uit de branche zelf ingevuld – de thema’s en de oplossingen – en daarmee veel praktischer. Zo’n thema kan stof zijn, in de diervoedersector van grotere invloed als het gaat om veiligheid dan in andere sectoren. Het gaat, zo benadrukt Konijnenberg, ook vaak om al langer bestaande oplossingen die gewoon nog niet bij alle bedrijven bekend waren.



## Samen kijken

**Martin van de Vendel**, facilitair manager van mengvoedercoöperatie AgruniekRijnvallei, is vanuit brancheorganisatie Nevedi actief met arbo- en milieuzaken. Zo raakte hij betrokken bij de arbocatalogus. De Arbeidsomstandighedenwet is een raamwet, die alleen stelt wat er minimaal moet gebeuren of wat er maximaal is toegestaan. Door samen te kijken naar wat er in onze sector belangrijke zaken zijn en goede voorbeelden te zoeken van een aanpak, is het mogelijk om heel praktisch een aantal adviezen en best practices te bundelen voor gebieden waar de arboregels onze sector aangaan, stelt Van de Vendel.

“Nevedi en het Productschap Diervoeder waren al langer bezig om wetgeving en regels te vertalen naar de praktijk van de graanverwerkende, meng- en diervoederindustrie. Denk aan NPR-richtlijn over stofexplosies. Zo waren we al bezig met de campagne ‘Stof? Pak het aan!’. Het was vrij logisch om als vervolgstap samen met vertegenwoordigers van werknemers een arbocatalogus op te stellen voor onze sector.”

## Idee wordt concreet

**Jan van den Elzen** is sinds maart 2011 met prepensioen, maar nog altijd actief als kaderlid FNV Bondgenoten. Sinds 1970 houdt hij zich in de diervoedersector bezig met arbozaken, reden om zijn kennis ook nu nog in te zetten bij de ontwikkeling van de arbocatalogus. In de afgelopen drie jaar is die catalogus uitgegroeid van idee tot concreet stuk, vertelt Van den Elzen.

Voor alle partijen stond en staat voorop dat het een document

moet zijn dat alle betrokkenen direct bruikbare handvatten moet bieden. "Wanneer een werknemer bijvoorbeeld veel stof tegenkomt op de vloer, moet hij laten weten dat het nodig is om de afdeling eens goed schoon te maken. Een werkgever moet uit de catalogus kunnen halen dat het slim is om bij een investering in bijvoorbeeld apparatuur of een productielocatie niet alleen nieuwe technologie mee te nemen, maar ook arbozaken. Door dat meteen te doen, kunnen de extra kosten beperkt blijven."

Van de Vendel stelt dat het voor werkgevers handig is om een overzicht te hebben van wat er op Arbo-gebieden aan investeringen is gedaan door collega-werkgevers. "Wanneer je toch moet investeren, bijvoorbeeld in vervangen of vernieuwen van machines, is het raadzaam om het onderdeel arbotechnologie meenemen. Daar profiteren alle partijen van."

### Problemen goed meegenomen

Volgens Van den Elzen zijn de meeste problemen op arbogebied zoals vakbonden en werknemers die zien, goed meegenomen in de catalogus. "Soms heeft een hoofdstuk maar op een kleine groep mensen betrekking, zoals bij gegaste zeecontainers. Maar bij de andere gevallen, zoals fysieke belasting en stofexplosies, heeft de informatie betrekking op de hele werkvloer."

Met name arbozaken op het gebied van fysieke belasting hebben volgens Van den Elzen lang vrij laag op het prioriteitenlijstje gestaan bij werkgevers. "Nu de sector vergrijsst en werknemers steeds langer moeten werken, is het ook voor werkgevers zaak om er voor te zorgen dat hun medewerkers zo min mogelijk fysiek belast worden. Dat levert de werkgevers kostenbesparingen op en voor werknemers is het beter voor de gezondheid. Iedereen wint dus."

### Geen papieren tijger

De catalogus moet praktisch zijn voor zowel werkgevers als werknemers, stelt Van de Vendel. "Dit wordt geen papieren tijger. We

hebben wel een apart hoofdstuk gereserveerd voor alles dat met regels en wetten te maken heeft. Maar verder moeten alle hoofdstukken zo praktisch mogelijk zijn. Werkgevers moeten er goede voorbeelden uit kunnen halen van toe te passen instrumenten, werknemers moeten kunnen zien hoe zij een bijdrage kunnen leveren. Er komt ook niet te veel in de catalogus te staan, veel bestaat uit doorverwijzingen naar andere praktische informatie." In de komende maanden zal al een aantal onderdelen van de catalogus online aangeboden worden. Zodra de Inspectie SZW het fiat geeft, worden zij definitief. Aan andere interessegebieden, zoals geluidsbelasting en machinerichtlijn, wordt nu nog gewerkt. Die komen online wanneer ze af zijn en goedgekeurd door de inspectie.

### Levend document

Van de Vendel benadrukt dat de arbocatalogus een dynamisch, levend document zal zijn. "Zaken veranderen. Er komen nieuwe regels, of er komt nieuwe technologie beschikbaar. Een hoofdstuk dat nu af is, wordt over een paar jaar misschien weer vernieuwd."

Het is volgens Hester Konijnenberg dan ook belangrijk dat de overheid heldere grenswaarden in de wet opneemt. "Als duidelijke normen ontbreken, dan kunnen werkgevers en werknemers nog wel eens van mening verschillen. Dat maakt dan de onderhandelingen onnodig ingewikkeld. Maar gelukkig hebben zowel werknemers als werkgevers er belang bij dat er zo gezond en veilig mogelijk gewerkt wordt."

Volgens Van den Elzen is het ook van groot belang om de arbocatalogus goed onder de aandacht te brengen bij werknemers en werkgevers. "De catalogus is online. In het geval van werknemers is er een grote groep oudere werknemers die niet zo snel op internet gaan kijken. We moeten die hobbel wegnemen en iedereen de weg wijzen. Daarnaast moet er scholing komen over hoe tips en adviezen uit de catalogus zo goed mogelijk in praktijk gebracht kunnen worden."

### Inhoud van de Arbocatalogus

Een aantal hoofdstukken is al klaar, vertelt Martin van de Vendel. Deze hoofdstukken komen binnenkort online:

- Stofexplosies
- Gevaarlijke stoffen
- Explosieveiligheid
- Fysieke belasting
- Gevaarlijke gassen in zeecontainers

Waar nog aan gewerkt wordt zijn volgens Jan van den Elzen hoofdstukken over:

- Machineveiligheid (een belangrijk maar heel breed onderwerp)
- Geluid. Stof zie je, geluid kan op termijn onherstelbare schade toebrengen zonder dat je het direct merkt.
- Werkdruk. Gaat over het ongrijpbare begrip 'welzijn'. Met steeds minder mensen die in de sector werkzaam zijn, neemt de werkdruk toe.



Jan van den Elzen

John Kruyen, Agrifirm:

# ‘Goede fusie maar wel wennen’

De fusie tussen Agrifirm en Cehave Landbouwbelang heeft veel gevolgen gehad voor de werknemers van beide organisaties. Functies veranderden of verdwenen, men kreeg nieuwe collega's of moest in een aantal gevallen veranderen van werklocatie. Dat was wel wennen, vertelt John Kruyen, verantwoordelijk voor de financiële administratie bij Agrifirm Group BV. “Een fusie heeft altijd veel impact, maar Agrifirm heeft wel verscheidene maatregelen getroffen om de gevolgen voor medewerkers zo klein mogelijk te houden.”

**V**an tien minuten fietsen naar kantoor tot drie kwartier rijden met de auto. Het is toch een behoorlijk verschil, vertelt John Kruyen. Zeven jaar lang werkte hij op de financiële administratie van Agrifirm in Meppel. Toen de fusie werd aangekondigd tussen Agrifirm en Cehave Landbouwbelang, medio 2009, werd al snel duidelijk dat er veel zou veranderen, vertelt John. Zijn verhuizing naar het hoofdkantoor van Agrifirm in Apeldoorn was er één van.

Ook zijn functie veranderde inhoudelijk behoorlijk. Was hij eerst verantwoordelijk voor een deel van de financiële administratie van Agrifirm, nu heeft hij te maken met alle facetten van de financiële afdeling. Veel tijd om te wennen aan zijn nieuwe werkplek heeft hij niet, een nieuwe verhuizing zit er alweer aan te komen. Agrifirm huist momenteel in een tijdelijk pand en bouwt een nieuw hoofdkantoor in Apeldoorn. “We moesten met z'n allen erg wennen aan het tijdelijke pand, maar kijken uit naar de nieuwe locatie.”

*'Die tien minuten fietsen blijft altijd een goede herinnering,*

John Kruyen op de bouwlocatie van het nieuwe hoofdkantoor van Agrifirm in Apeldoorn





# nieuws

## Gevolgen fusie

De fusie had gevolgen voor veel medewerkers. Nieuwe werkplekken, functies die veranderden en ook functies die kwamen te vervallen. Een klein deel van de medewerkers kon decentraal blijven werken op hun oude locatie en voor sommige medewerkers, bijvoorbeeld in de commerciële functies in de buitendienst, veranderde er weinig. De stafafdelingen zoals administratie en HR werden centraal bij elkaar gebracht in Apeldoorn. Ook op de werkvloer waren er veel verschuivingen.

Agrifirm heeft als werkgever de gevolgen voor werknemers wel zo goed mogelijk opgevangen, vindt Kruijven. "Deels omdat dit een fusie uit kracht is tussen twee sterke, winstgevendende ondernemingen. Er is dan ook een goed sociaal plan en er zijn een aantal gunstige regelingen voor medewerkers om de gevolgen van de fusie op te vangen."

## Een soepele overgang

Natuurlijk zijn er altijd zaken die beter kunnen, maar over de grote lijnen was niet veel te klagen, stelt Kruijven. Hij somt een aantal zaken op die ervoor moeten zorgen dat de overgang naar de nieuwe situatie voor medewerkers zo soepel mogelijk verloopt.

## *maar ik kijk ook graag vooruit'*

- Een tijdelijke vergoeding van extra reistijd in de vorm van teruggave van 50 procent van deze extra tijd.
- Een tijdelijke ruimere reiskostenvergoeding boven de 25 kilometer enkele reistijd naar de nieuwe werklocatie.
- De mogelijkheid om bij een fulltime-functie tot twee dagen per week op de oude locatie of thuis te werken (indien de werkzaamheden dit toelaten).
- Greenlease: in plaats van vergoedingen een groene auto van de zaak met slechts 14 procent bijtelling voor medewerkers met veel extra woon-werk kilometers.
- Spijtoptanten: de mogelijkheid om, wanneer een nieuwe functie, werkplek of de langere reistijd toch niet goed uitpakt, alsnog gebruik te maken van het sociaal plan.
- Aanvulling tot 85 procent van het salaris voor iedere boven-tallige medewerker vanaf 57,5 jaar.
- Begeleiding van werk naar werk door een professioneel mobiliteitsbureau voor iedereen die meteen besloot dat blijven geen optie was (bijvoorbeeld wegens te lange reistijden).

## Aandacht voor de medewerker

"De fusie was voor mij persoonlijk een behoorlijke verandering," vertelt Kruijven, "van 20 minuten naar anderhalf uur reistijd op een dag. Nu we een jaar verder zijn, merk je dat iedereen toch zijn draai weer vindt in de nieuwe organisatie. Dat er voldoende aandacht voor de medewerker was in het hele traject heeft er ook mee te maken. Die tien minuten fietsen blijft altijd een goede herinnering, maar ik kijk ook graag vooruit."

## Arbeidsmarkt- knelpunten in de diervoedersector

Het Productschap Akkerbouw en het Productschap Diervoeder hebben gezamenlijk onderzoek laten doen naar de arbeidsmarkt in de akkerbouw- en diervoeder sectoren. Binnen de kolommen graan, suiker, aardappelen en diervoeder en de onderliggende schakels teelt, industrie en handel is de structuur van de werkgelegenheid, de werving van personeel, scholing en bijscholing en knelpunten in personeelsvoorziening in beeld gebracht. In het onderzoek wordt inzicht gegeven in de dynamiek, de ontwikkeling van de werkgelegenheid en de structuur van flexibele arbeid, wat aanknopingspunten biedt voor het arbeidsmarktbeleid van de productieschappen en de brancheorganisaties. Uit dit onderzoek is gebleken dat er een sterkere vergrijzing is in vergelijking met andere sectoren, wat een forse uitstroom van personeel met zich mee gaat brengen.

De rapportage is te vinden op:

<http://www.pdv.nl/downloads/Arbeidsmarktonderzoek.pdf>



# Ilse Terörde, arbeidsinspecteur: 'We werken graag sa

De Arbeidsinspectie zorgt er voor dat wetten op het gebied van arbeidsomstandigheden en -tijden nageleefd worden. In 2009 werd er in de diervoedersector als project een reeks inspecties uitgevoerd. "We werken graag samen met de branche zelf," vertelt arbeidsinspecteur Ilse Terörde. "Alles van bovenaf opleggen kunnen en willen we niet."

**D**e Arbeidsinspectie, sinds januari 2012 onderdeel van de Inspectie SZW (zie kader), heeft in 2009 een groot onderzoek uitgevoerd naar arbeidsomstandigheden in de diervoedersector. Met het Productschap Diervoeder en brancheorganisatie Nevedi zijn de inspectie-onderwerpen vooraf besproken. Daarbij is een aantal bedrijven in de branche bezocht, onder meer door arbeidsinspecteur Ilse Terörde. "De diervoedersector heeft veel zaken en aandachtspunten die je in elke industrietak terugvindt," vertelt Ilse Terörde. "Daarbij moet je onder meer denken aan zaken als machineveiligheid. Is de machine veilig afgesteld, kan de medewerker gegrepen worden of gesneden? Maar ook: wordt de machine veilig bediend door de werknemer zelf? Zo niet, dan loopt de werknemer nog kans op letsel"

## Actief op pad

Arbeidsinspecteurs reageren op klachten vanuit bedrijven en op ongevallen, maar gaan ook actief op pad. Dat gebeurt

meestal in de vorm van een inspectieproject. Bij de diervoedersector gebeurde dat in 2009. Ilse Terörde: "We hebben toen gekeken naar een aantal zaken die overal voorkomen, zoals geluid en fysieke belasting, en zaken die vooral in de diervoedersector voorkomen, zoals stof en explosiegevaar.

Terörde heeft een aantal inspecties uitgevoerd, waarvan één samen met Heleen van Weele van werkgeversorganisatie Nevedi. Behalve dat bedrijven worden gecontroleerd op basis van wet- en regelgeving in de arbeidsomstandighedenwet, wordt bij inspecties tegenwoordig ook gebruik gemaakt van afspraken en oplossingen die sociale partners hebben opgenomen in de arbocatalogus. Maar nog altijd geldt dat als er overtredingen worden geconstateerd, het bedrijf de plicht krijgt opgelegd om het probleem op te lossen.

## Belang bij veilig werken

"Natuurlijk zul je altijd wel zaken vinden die niet kloppen of die onvoldoende uitge-

voerd zijn. Soms is een machine zo veilig mogelijk als kan, maar worden er onvoldoende persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt. Werkgevers hebben er ook een groot belang bij dat hun mensen veilig zijn en gezond werken. Door automatisering en het gebruik van hulpmiddelen kan een-

## Inspectie SZW

De Arbeidsinspectie kijkt naar de groepen Industrie, Bouw en Dienstverlening. De dienst valt tegenwoordig onder de inspectie SZW, een bundeling van alle inspecties die onder het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vallen. Doel van de bundeling is verbetering van de onderlinge samenwerking. Voor de arbeidsinspecteur betekent de bundeling nog niet dat er veel verandert. Net als voorheen inspecteren zij of bedrijven zich houden aan de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidstijdenwet.



# men met de branche'



All plant visitors must be accompanied



Safety footwear must be worn at all times



High visibility jackets must be worn at all times



No work must be undertaken until all prior safety instructions are read



Ilse Terörde

groot deel van de fysieke belasting, zoals tillen, duwen, trekken en repeterende bewegingen, worden voorkomen. Kan dit niet, dan blijft het handwerk en moeten maatregelen getroffen worden in de vorm van het aanleren van de juiste werkwijze.”

De hoeveelheid automatisering is ook afhankelijk van de grootte van een bedrijf. Hetzelfde geldt voor de nadruk op uitvoering van alle verplichte arbozaken. In grote organisaties heb je volgens Ilse mensen die apart op arbozaken zitten. Zeker in kleinere bedrijven, tot 30 a 40 werknemers, worden arbozaken er vaak bij gedaan door de directeur of de P&O-medewerker.

“De uitvoering kan dan vaak nog wel op orde zijn, maar vooral de bijbehorende ad-

ministratie kan veel werk opleveren dat blijft liggen, zoals de verplichte Risico-Inventarisatie en -Evaluatie. Gelukkig vind je steeds vaker eenvoudige instrumenten op internet die hier in kunnen helpen. Maar het blijft een lastig punt.”

### Arbocatalogus

Hoe denkt de Inspectie SZW over Arbocatalogi zoals die nu voor de diervoedersector gemaakt worden? Vooral positief, stelt Ilse Terörde. Het idee is ontstaan uit de wens om minder te regelen per individueel bedrijf, maar meer collectief als sector. Een catalogus kan per branche ook veel praktischer ingevuld worden, omdat de invulling van de regels per branche kan verschillen.

“Wij kunnen wel van bovenaf alles opleggen, maar de kennis over arbo-omstandigheden in een branche liggen toch bij brancheorganisaties en bedrijven uit die sector. Het is voor bedrijven makkelijker en efficiënter wanneer zij meer op maat arboregels kunnen uitvoeren.”

Uiteindelijk moeten Inspectie, werkgevers en werknemers er samen voor zorgen dat de arboregels worden nageleefd. “We kunnen dit niet alleen,” benadrukt Terörde. “Het is dan ook beter om met branches samen te werken en hen het vertrouwen te geven dat zij ook zelf zaken goed kunnen regelen. Natuurlijk krijgen bedrijven die zich niet aan deze regels houden, alsnog de inspectie op hun dak.”

# Column

## ‘FNV Bondgenoten pakt uitdagingen op’

Zowel op de korte als langere termijn komen werknemers in de diervoederindustrie te staan voor uitdagingen. Scholing, pensioenbehoud, koopkracht en lastenverzwaring. Dat zijn drie van de uitdagingen waar de vakbond FNV Bondgenoten zich het komende jaar binnen de sector intensief mee gaat bezighouden, vertelt Nurettin Altundal van FNV Bondgenoten.

**K**rimpende volumes, meer concurrentie voor kleinere bedrijven in de diervoederindustrie door schaalvergroting, meer concurrentie voor grote ondernemingen uit het buitenland. Deze ontwikkelingen kunnen de komende jaren een negatieve invloed hebben op de werkgelegenheid. Scholing en opleiding kunnen helpen om werknemers meer perspectief te bieden. In dezelfde functie, ergens anders in het bedrijf of zelfs daarbuiten. Met vergrijzing van het werknemersbestand is het bovendien ook voor werkgevers belangrijk dat hun medewerkers zo lang mogelijk mee kunnen groeien met de organisatie.

### Pensioen

Pensioen is een andere uitdaging. Hoewel het Molenaarspensioenfonds gezond is en voldoende dekking heeft om de pensioenen uit te kunnen betalen, moet er ook naar de toekomst gekeken worden: de pensioenen van de gepensioneerden over tien of twintig jaar. Door veel dispensatieregelingen – bedrijven die hun eigen pensioenregeling mogen hebben – en de ingewikkeldheid van de regeling zijn de kosten van het MPF bovendien relatief hoog. Het is belangrijk om samen met de werkgevers te kijken hoe de pensioenen onder deze omstandigheden zo toekomstvast mogelijk gemaakt kunnen worden.

### Cao-onderhandelingen

Binnenkort komen als derde uitdaging de cao-onderhandelingen er weer aan. FNV Bondgenoten heeft – voor het eerst – via een enquête aan de werknemers gevraagd wat

zij belangrijk vinden. Deze resultaten worden gebundeld en meegenomen in de gesprekken met sociale partners.

Los hiervan wil FNV Bondgenoten gaan voor een goed inkomen en behoud van koopkracht. Door de economische crisis en bezuinigingen door de overheid, zien veel mensen hun inkomen dalen. De diervoederindustrie heeft een vrij goed jaar achter de rug. Het is niet onredelijk dan te kijken in hoeverre werkgevers hun werknemers kunnen compenseren voor die koopkrachtdaling.

### Arbocatalogus

Geen uitdaging, maar wel positief, is de Arbocatalogus die vakbonden, werkgevers en PDV samengesteld hebben. De komende maanden moeten werkgevers en werknemers goed nadenken over hoe deze online catalogus zo goed mogelijk onder de aandacht gebracht kan worden. Zowel op de werkvloer als in de directiekamers.

De catalogus biedt veel informatie en tips, maar die moeten tussen de oren gebracht worden bij mensen. En het moet daar ook blijven. Waar en hoe moeten mensen de juiste informatie vinden en toepassen? Dat is dan weer wel een uitdaging, want dit document is het waard om goed gebruikt te worden.

*Nurettin Altundal werkt al bijna 15 jaar bij FNV Bondgenoten. Sinds kort is hij actief binnen de sector Meng- en diervoederindustrie. Sinds 2012 maakt Nurettin deel uit van de redactie van Werkvloer.*



### Colofon

Werkvloer is een gezamenlijke uitgave van FNV Bondgenoten, CNV Vakmensen, De Unie, Nevedi en het Productschap Diervoeder. Deze uitgave verschijnt vier keer per jaar.

### Redactie

Erica de Bruin (PDV),  
Manou van der Meulen (PDV),  
Erna Luijendijk (PDV),  
Nurettin Altundal (FNV Bondgenoten),  
Wietze Kampen (CNV Vakmensen),  
Sjef Verheggen (De Unie),  
Heleen van Weele (Nevedi)

### Teksten

Martijn Kregting

### Foto's

Fons van Bindsbergen, Liesbeth Dinnissen

### Vormgeving

Fons van Bindsbergen

### Drukwerk

Deckers Snoeck N.V.



### Reageren op Werkvloer?

Wilt u reageren op Werkvloer? Dat kan. U kunt bellen of mailen met commentaar, vragen en suggesties naar:

#### Redactie Werkvloer:

070-370 84 32, [werkvloer@hpa.agro.nl](mailto:werkvloer@hpa.agro.nl)

#### FNV Bondgenoten:

0495-43 31 73 (Nurettin Altundal)

[N.Altundal@bg.fnv.nl](mailto:N.Altundal@bg.fnv.nl)

#### CNV Vakmensen:

055-526 42 50 (Wietze Kampen)

[w.kampen@cnvvakmensen.nl](mailto:w.kampen@cnvvakmensen.nl)

#### De Unie:

0345-85 18 51 (Sjef Verheggen)

[sjef.verheggen@unie.nl](mailto:sjef.verheggen@unie.nl)

#### Nevedi:

010-243 03 01 (Heleen van Weele)

[vanweele@nevedi.nl](mailto:vanweele@nevedi.nl)

U kunt Werkvloer ook in digitale vorm ontvangen. Stuur een mail naar de redactie van Werkvloer en de volgende editie wordt digitaal verstuurd.

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Productschap Diervoeder. Suggesties en ideeën voor Werkvloer zijn van harte welkom. Neem dan wel tijdig contact op met de redactie.

ISSN 1572-5251